

Finans- og gjeldsporteføljerapport for Sarpsborg kommune

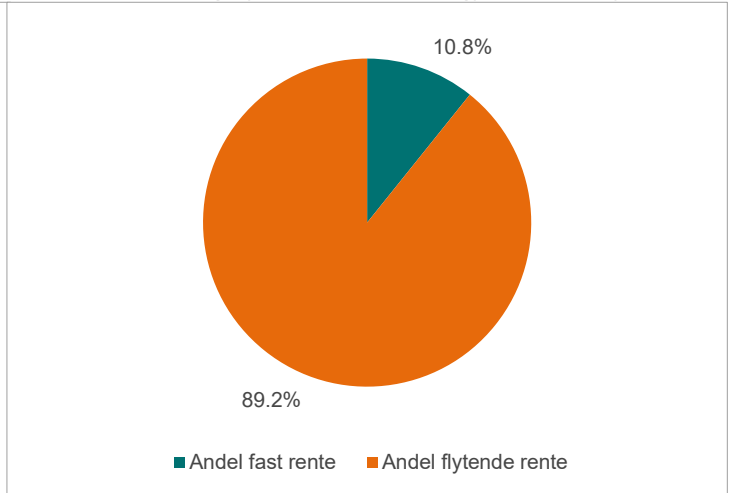
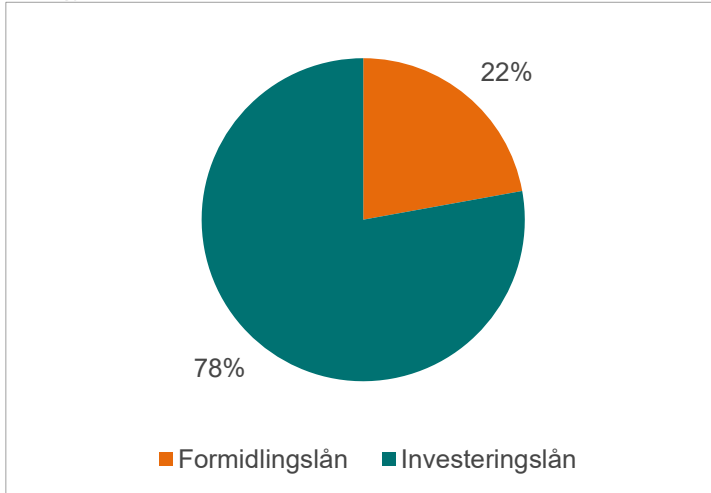

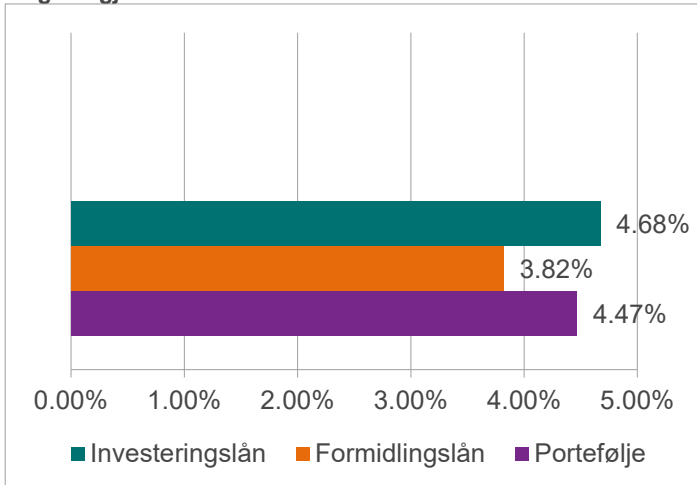
Dagens gjeldsportefølje

Sum gjeld NOK 6,042,759,484

Andel fast rente og flytende rente i total gjeldsportefølje

Dagens gjennomsnittrente

Nøkkeltall

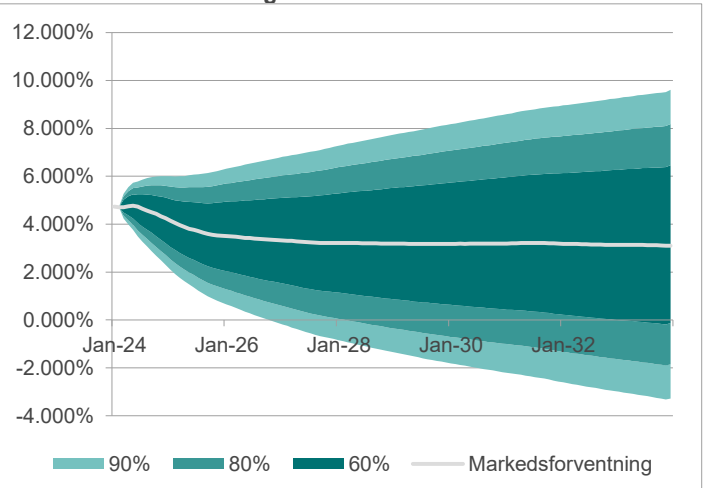
	Reglement	Status
Gjennomsnittlig rentebinding av renteeksponert gjeld	0-2 år	1.3 år
Gjennomsnittsløpetid på gjeld	N/A	18.8 år
Andel fast rente	N/A	10.8 %
Største enkeltlån i % av total gjeld	Max 25%	10.2 %
Max andel sert. lån av investeringslån	40%	22.1 %

Figuren viser gjennomsnittrenten i gjeldsporteføljen og dens underporteføljer per 31-Dec-2023. Dette er et øyeblikksbilde og vil endres ved neste renteregulering. Til sammenligning ble 3m NIBOR fastsatt til 4.73% den 31-Dec-2023

Utvikling i markedet

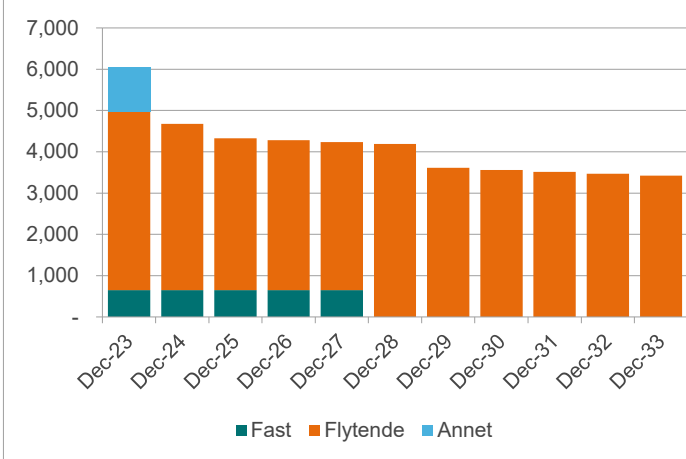
Markedsrentene har svingt mye mot slutten av 2023 og i starten av 2024 som følge av at det er høy usikkerhet om hvor raskt inflasjonen kommer ned, som igjen påvirker hvor raskt vi kan forvente at sentralbankene begynner å kutte renten. Vi tror inflasjonsnedgangen vil fortsette gjennom 2024, og gi sentralbankene anledning til å kutte rentene, men fordi det er vedvarende usikkerhet om inflasjonsutviklingen i det korte bildet, tror vi rentenedgangen først vil komme fra sommeren av. Norges Bank følger trolig etter de andre sentralbankene og vi forventer første kutt i september. Siden aktivitetsutviklingen ventes å være ganske god, med kun moderat ledighetsoppgang, anslår vi at rentenedgangen blir gradvis, med en bunn på 3,25 prosent for den norske styringsrenten. At renten ventes å stabilisere seg på et høyere nivå enn før pandemien, er en konsekvens av at inflasjonen er gjenstridig. Kronesvekkelsen i 2023 har dessuten bidratt til at vi venter en litt tregere nedgang i inflasjonen her hjemme i 2024, samtidig som den legger grunnlag for et høyt lønnsoppgjør.

Usikkerhetsvifte utvikling i NIBOR

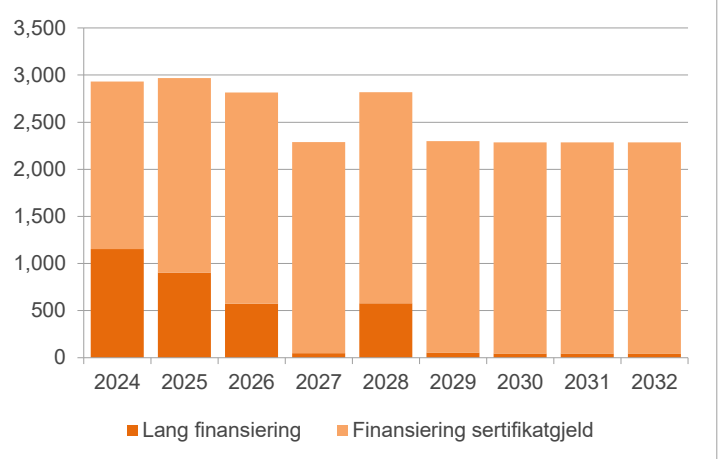

Utvikling i dagens brutto gjeldsportefølje

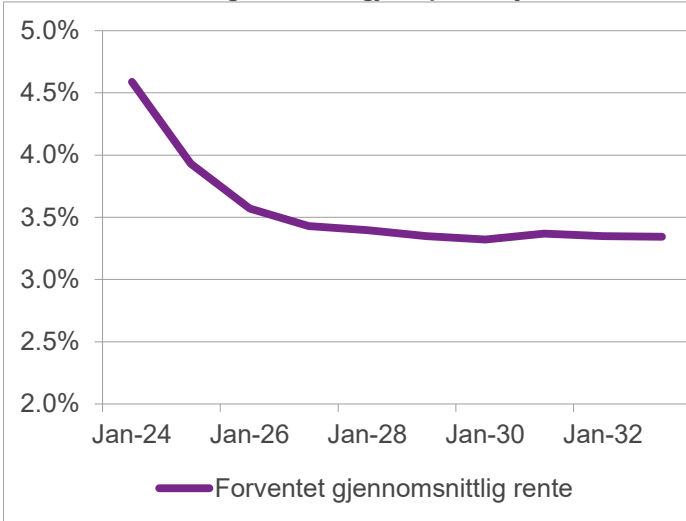
Figuren over viser forfallsprofilen i dagens gjeldsportefølje. De forskjellige fargene indikerer andelene kommunen betaler fast rente, flytende rente og sikring av kalkylerente knyttet til selvkostområdet.

Forventet finansiering og refinansiering av gjeld

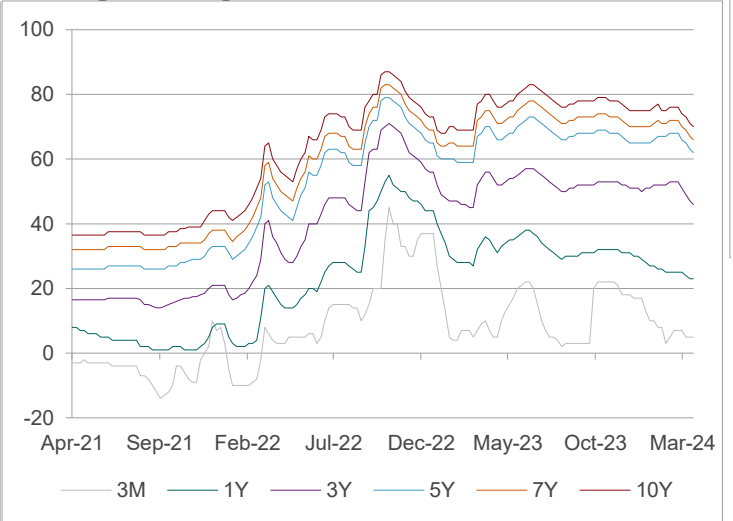
Figuren over viser forventet refinansiering og finansiering av gjeld de neste årene i henhold til forventet lånegjeld i økonomiplanen. Gjeldsnivå etter økonomiplanens utløp antas flat. Det antas at 25% av porteføljen består av sertifikatgjeld som må refinansieres hvert år. Den resterende finansieringen er lang.

Forventet rente i dagens brutto gjeldsportefølje

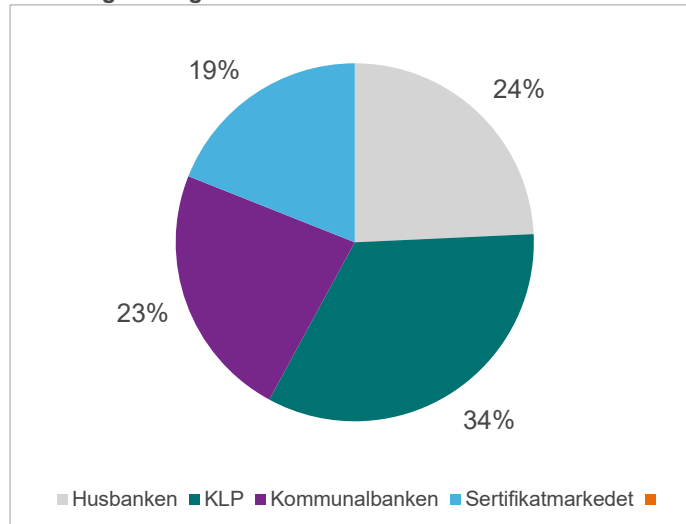
Figuren over viser forventet rente i dagens gjeldsportefølje de neste 10 årene. Forventet rente er basert på markedets prising av fremtidig NIBOR og gjeldende fastrenter.

Utvikling i lånemargin over NIBOR

Figuren viser utviklingen i lånemargin for norske kommuner uten offisiell rating i sertifikat og obligasjonsmarkedet. Løpetider er fra 3 måneder til 10 år.

Fordeling av långivere

Nøkkeltall

	Nå	Forrige	
Gjennomsnittlig rentebinding av renteeksponert gjeld	1.3	1.4	år
Gjennomsnittsløpetid på gjeld	18.8	17.0	år
Andel fast rente	10.8	11.6	%
Største enkeltlån i % av total gjeld	10.2	11.5	%
Andel sert lån av investeringslån	22.1	24.7	%

Markedskommentar og utviklingen siden sist

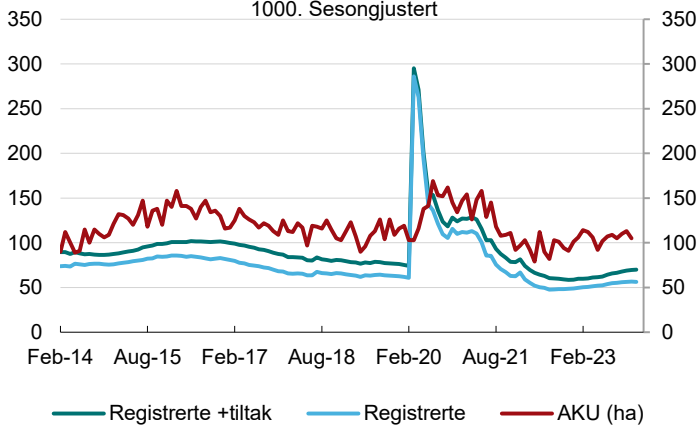
Inflasjonsnedgangen vil trolig fortsette gjennom 2024, og gi sentralbankene anledning til å kutte rentene. Med vedvarende usikkerhet om hvorvidt nedgangen i inflasjonen blir av det varige slaget, venter vi en gradvis rentenedgang fra sommeren av, som stopper opp på et høyere nivå enn før pandemien. Med slik utvikling vil markedets risikoappetitt dempes og rentedifferansen mellom Norge og utlandet krympe. Det gir motvind for krona, og bidrar til at den anslåtte inflasjonsnedgangen blir tregere hjemme enn ute også fremover. Om ett år tror vi en euro igjen vil koste rundt 12 kroner.

Vi venter myke landinger i vestlige økonomier, uten tilbakeslag i aktiviteten og markert ledighetsoppgang. En viktig driver er støtten husholdningene får fra flere kanter. Lønnsveksten forblir høyere enn vanlig, og i kombinasjon med lavere prisvekst gir det oppgang i både reallønn og disponible inntekter etter flere tunge år.

Kinas myndigheter har latt den dype bolignedturen gå sin gang, og heller satt alle kluter til i kampen om å dominere i strategisk viktige næringer. Det gir bedre økonomisk vekst enn den fortsatt labre innenlandske etterspørselen skulle tilsi, men det er en åpenbar risiko for at en ny boble har oppstått, med oppbygging av stor overkapasitet, denne gangen innenfor vareproduksjon.

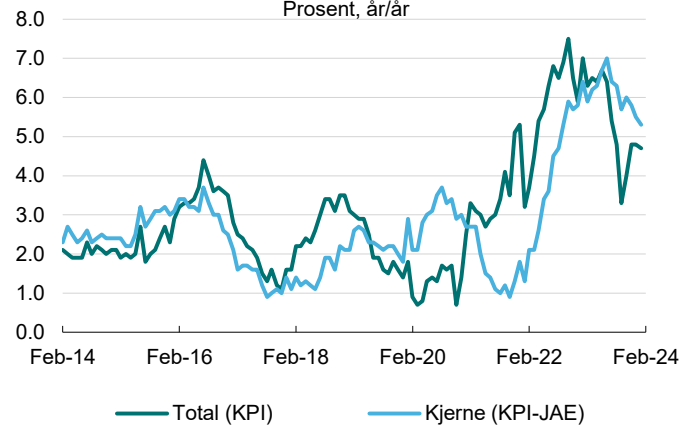
I Norge, der gjelden er høy og rentegjennomslaget raskt, vil forsiktede forbrukere og lave boliginvesteringer tyngre økonomien i første halvår. Den svake kronen har imidlertid gitt god lønnsomhet i konkurranseutsatt sektor i 2023 og legger dermed til rette for et godt lønnsoppgjør i 2024. Når rentenedgangen starter, vil stimulansen virke raskt, og bidra til et oppsving i økonomien. Vi tror ledigheten vil stige i 2024, men holde seg relativt lav sett i historisk kontekst. Norges Bank kutter trolig renten først i september, gradvis ned mot 3,25 prosent

Figur 1: Arbeidsledige
1000. Sesongjustert

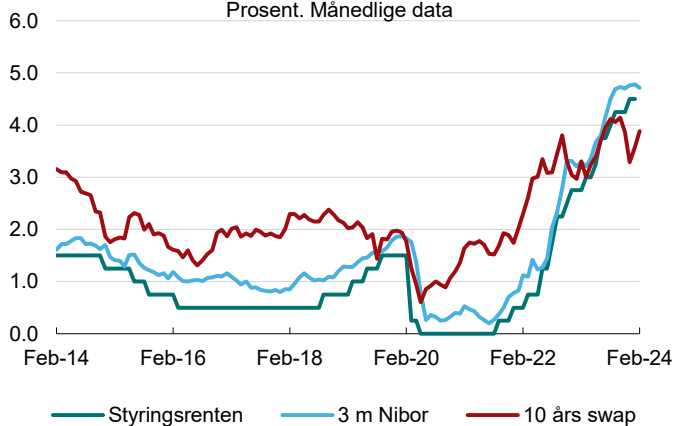
Kilde: Refinitiv Datastream/DNB Markets

Figur 2: Inflasjon
Prosent, år/år

Kilde: Refinitiv Datastream/DNB Markets

Figur 3: Renter
Prosent. Månedlige data

Kilde: Bloomberg/Refinitiv Datastream/DNB Markets

Prognoser: Makro, renter og valuta

	Apr-23	2024	2025	2026	2027
BNP fastlands-Norge		0.2	2.1	2.4	2.5
Privat forbruk		1.7	1.1	1.1	1.1
Offentlig forbruk		7.5	2.8	2.0	2.0
Bruttoinvesteringer		-1.7	2.2	3.1	3.4
Eksport		3.3	2.3	2.0	2.0
Import		-1.0	2.5	3.0	3.1
Arbeidsledighet AKU		4.0	4.1	4.1	4.1
Årslønn		5.1	4.2	4.0	3.8
Konsumpriser		4.2	3.3	2.9	2.3
- KPI-JAE		4.5	3.4	2.8	2.5
Dato		May-24	Aug-24	Feb-25	
Styringsrenten		4.50	4.50	4.00	
3 mnd NIBOR		4.75	4.65	4.20	
10 års renteswap		4.00		3.50	
EURNOK		11.60		12.00	

Kortsiktig likviditet

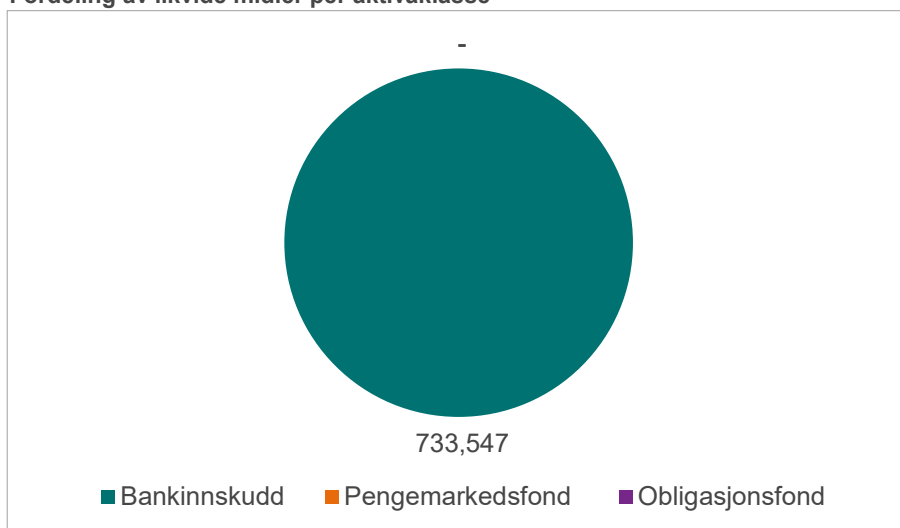
Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål (tall i tusen)

	Markedsverdi	Avkastning i hittil i år	Avkastning i % pa hittil i år	Andel	Avkastningsmål
Bankinnskudd	733,547	35,805	4.61%	100%	
Pengemarkedsfond	-	-	0.00%	0%	3mN + 0,45 %
Obligasjonsfond	-	-	0.00%	0%	3mN + 0,45 %
Sum	733,547	35,805	4.61%	100%	0.00% pa

Oversikt over enkeltplasseringer

Plassering	Aktivaklasse	MV 31.des	Trans	MV pt	Avkastning	Kommentarer
Innskudd DNB	Bankinnskudd	544,626	-	628,413	31,236	3mN + 0,45 %
Skattetrekk DNB	Bankinnskudd	104,070	-	105,133	4,569	3mN + 0,45 %
Pluss Likviditet II	Pengemarkedsfond	-	-	-	-	
Sum		648,697	-	733,547	35,805	

Fordeling av likvide midler per aktivaklasse

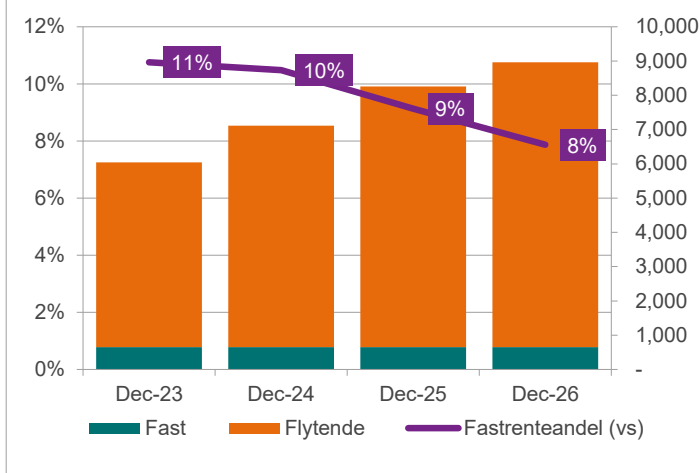

Forvaltning av kortsiktig likviditet i forhold til Sarpsborg kommunes finansreglement

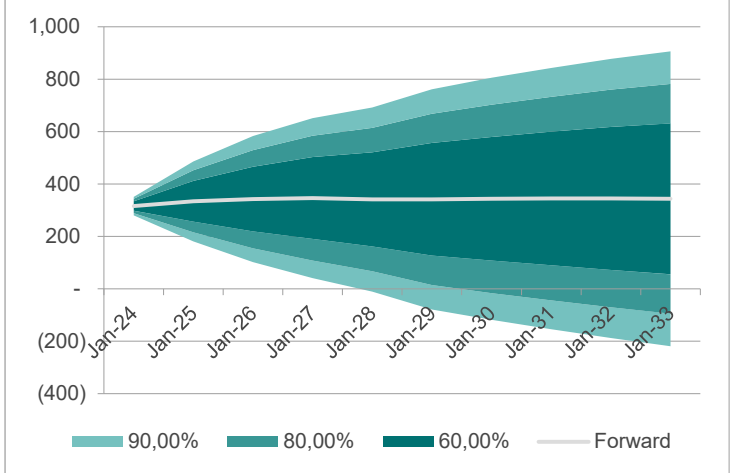
	Bankinnskudd	Pengemarkedsfond	Obligasjonsfond 0-4
Tillatte plasseringer	Inntil 100%	Inntil 100%	Inntil 25%
Allokering		Min BBB-, el 20% vekt	Min 90% i min BBB-
Kredittkvalitet		< 1 år	Ingen restriksjon
Kredittdurasjon		Ikke tillatt	Ingen restriksjon
Ansvarlige lån			
Andel pr utsteder	Max 2% av forvalt. kap.		
Krav til bank/forvalter	Forvalt. kap. > 2mrd & BBB-	Velkjent, norskregistrert selskap med konsesjon fra Finanstilsynet	
Enkelt plassering	Max Nkr 100 mill pr tidsinnskudd		
Rentebinding pr papir		<= 1 år	Ingen restriksjon
Durasjon (løpetid rente)		< 0,5 år	< 4 år
Løpetid	Max 1 år for tidsinnskudd		
Eierandel i ett fond		Max 10% av fondets forvalt kap	Max 10% av fondets forvalt kap
Valuta	Kun NOK	Kun NOK	Kun NOK

OK ihht finansreglement

Gjeldsutvikling i henhold til økonomiplan

Usikkerhetsvifte rentekost

Figuren over viser gjeldsutviklingen i henhold til økonomiplanen. All ny gjeld fremstilles som gjeld med flytende rente siden renten er usikker frem til tidspunktet for rentefiksing.

Usikkerhetsviften over viser utfallsrommet for rentekost hvis gjeld blir trukket i henhold til økonomiplanen og holdes konstant deretter. All ny gjeld antas trukket til Kommunalbankens gjeldende betingelser med flytende rente.

Gjeld med renterisiko

Selvfinansierende gjeld defineres som den delen av gjeldsporteføljen hvor Sarpsborg kommune kan finansiere rentebetalingen gjennom rentestyrte inntekter. Eksempler på dette er inntekter fra kalkylerenten fra VAR eller renteinntekter fra startlån. Gjeld som må finansieres over øvrige driftsinntekter kalles renteeksponert gjeld, eller netto gjeld. Sarpsborg kommune har NOK 3,450,184,000 i gjeld som finansieres av rentestyrte inntekter ultimo 2023, i følge økonomiplanen. Det betyr at NOK 2,048,976,000 er gjeld med renterisiko.

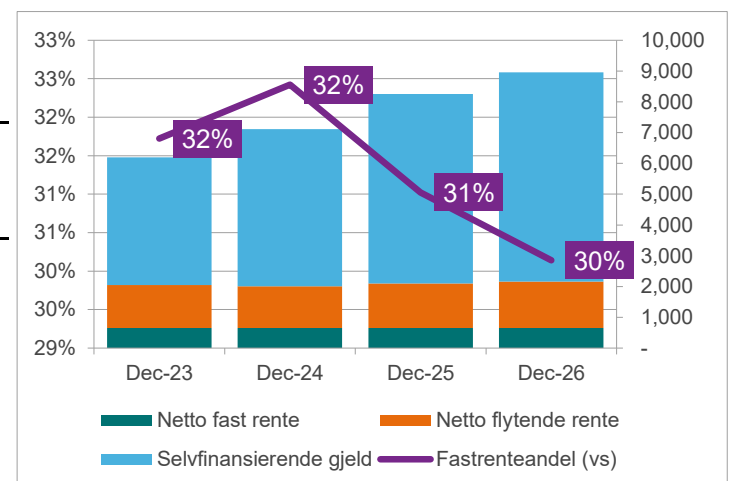
Gjeldsporteføljens oppbygning i planperioden 2023-2026

Alle tall i tNOK	2023	2024	2025	2026
Sum brutto gjeld	6,199,160	7,118,160	8,260,390	8,962,060
Beregningsgrunnlag VAR	1,966,450	2,771,710	3,665,180	4,146,990
Gjeld rentekompensasjon	166,734	144,728	122,998	101,550
Startlån flytende rente	1,317,000	1,497,000	1,677,000	1,857,000
Startlån fast rente	-	-	-	-
Sum selffin gjeld	3,450,184	4,413,438	5,465,178	6,105,540
Plassering fast rente	-	-	-	-
Plassering flytende rente	700,000	700,000	700,000	700,000
Sum plasseringer	700,000	700,000	700,000	700,000
Inv. gjeld fast rente	650,000	650,000	650,000	650,000
Inv. gjeld flytende rente	2,098,976	2,054,722	2,145,212	2,206,520
Sum renteeksp gjeld	2,748,976	2,704,722	2,795,212	2,856,520
Netto gjeld fast rente	650,000	650,000	650,000	650,000
Netto gjeld flyt rente	1,398,976	1,354,722	1,445,212	1,506,520
Sum netto renteeksp gjeld	2,048,976	2,004,722	2,095,212	2,156,520

Nøkkeltall

	Nå	Forrige	
Fastrenteandel av netto gjeld	32%	32%	%
Gjennomsnittlig rentebinding	1.3	1.4	år
Sikringssgrad VAR eksponering	54	54	%
Rentekost v/ 1% poeng renteøkkn	13.990	13.990	mNOK

Utvikling i gjeldsporteføljen i henhold til økonomiplan

Sarpsborg kommune har en fastrenteandel på den delen av gjeldsporteføljen som belaster drift på 31.7%. Denne går til 30.1% i løpet av 2025 hvis man ikke handler noen nye fastrenteavtaler. Merk at rentebærende plasseringer er tatt med i beregningene.

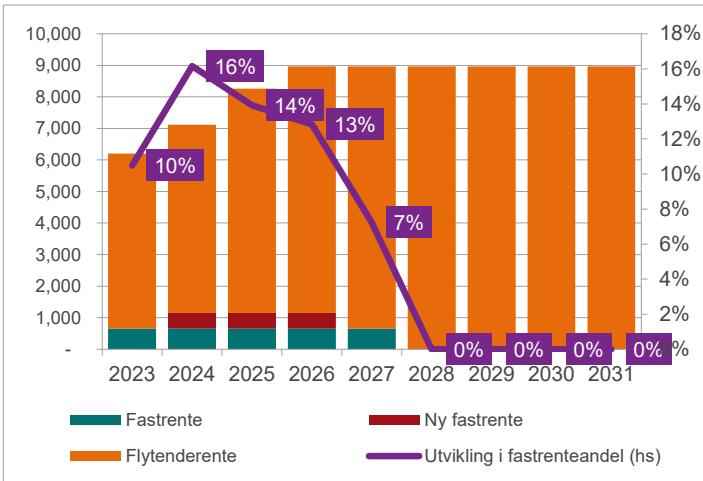

Anbefalinger

Sarpsborg kommune er posisjonert slik at alle krav i finansreglementet er oppfylt. Imidlertid er sikringsandelen relativt lav for de neste årene, så det er verdt å vurdere noe mer fastrente i den kortere delen av rentekurven.

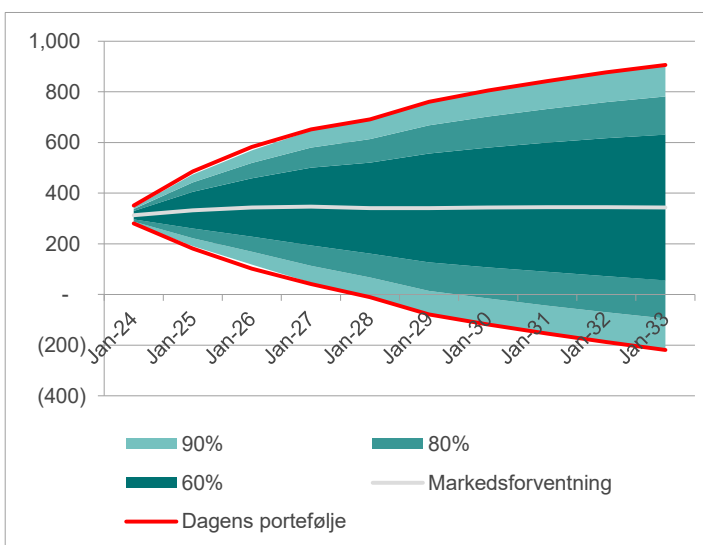
Kommunen bør vurdere en ny renteswap på NOK 500m med start 22. april 2024 og forfall 22. april 2027. Den 2. april er fastrente 3,94% og 3m NIBOR er 4,83%. Gjennomsnittlig rentebinding vil øke til 1,8 år med forslaget.

Utvikling i fast og flytende rente i anbefalt brutto portefølje

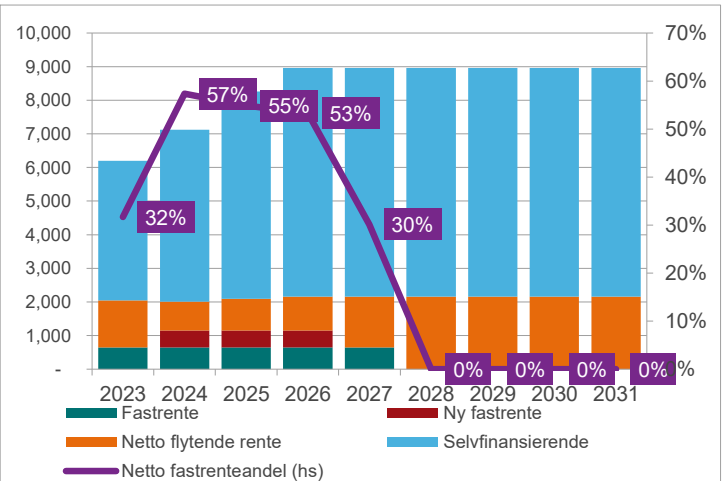
Figuren over viser fordelingen av fast rente og flytende rente i forventet, brutto gjeldsportefølje inklusiv foreslått renteswap. Den lilla linjen viser utviklingen i fastrenteandel etter ny swap.

Usikkerhetsvifte for rentebetalinger brutto gjeldsportefølje

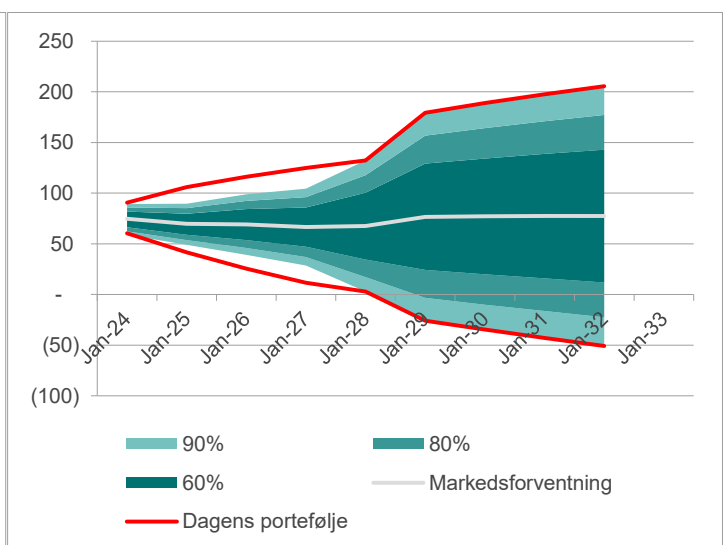
Usikkerhetsviften over viser usikkerheten i rentekostnadene i anbefalt, brutto gjeldsportefølje. Vi ser at forventet rentekostnad i 2028 er NOK 340,759,866 mens den med 95% sannsynlighet ikke vil være høyere enn NOK 691,570,549 med anbefalt swap. Dette er en reduksjon fra NOK 691,570,549 i forventet gjeldsportefølje.

Utvikling i fast og flytende rente i anbefalt netto portefølje

Utviklingen i netto gjeldsportefølje vises i figuren over. Den lilla linjen viser utviklingen i fastrenteandel i den delen av gjeldsporteføljen med renterisiko. Dvs den delen av gjeldsporteføljen som ikke er selvfinansierende.

Usikkerhetsvifte for rentebetalinger netto gjeldsportefølje

Usikkerhetsviften over viser usikkerheten i rentekostnadene i anbefalt, netto gjeldsportefølje. Vi ser at forventet rentekostnad i 2028 er NOK 67,548,666, mens den med 95% sannsynlighet ikke vil være høyere enn NOK 132,178,374 med anbefalt swap. Dette er en reduksjon fra NOK 132,178,374 i forventet gjeldsportefølje.

Stresstest i henhold til finansreglement punkt 13.2 på dagens portefølje

Aktivklasse	Balanse %	Balanse mNOK	Durasjon	Endring	Beregnet tap mNOK
Gjeld m/ flyt rente	89%	5,392.56		2%	(107.85)
Gjeld m/ fast rente	11%	650.20		0%	-
Brutto gjeld	100%	6,042.76		0%	-
Selvfinansierende gjeld flyt	100%	2,998.30		2%	59.97
Selvfinansierende gjeld fast	0%	-		0%	-
Netto gjeld flyt eks plassering		2,394.26		2%	(47.89)
Netto gjeld fast eks plassering		650.20	1.3	2%	16.91
Pengemarked og innskudd	100%	733.55		2%	14.67
Obligasjonsfond	0%	-	0	2%	-
Kortsiktig likviditet til drift	100%	733.55			-
Pengemarkedsfond	0%	-		2%	-
Anleggsobligasjoner	0%	-		2%	-
Utenlandske aksjefond	0%	-		-20%	-
Norske aksjefond	0%	-		-30%	-
Netto valutaposisjon	0%	-		10%	-
Langsiktige finansielle aktiva	0%	-			-
Verdiendring netto gjeld med fast rente					16.91
Økt renteinntekt plassering i obligasjonsfond					-
Økt rentekost netto gjeld					(47.89)
Økt renteinntekt plassering med flytende rente					14.67
Ved 2% parallellskift opp i rentekurven vil Sarpsborg kommune få 33.22 millioner mer i renteutgifter per år					

Stresstest ved maksimal utnyttelse av risikorammer

Aktivklasse	Balanse %	Balanse mNOK	Durasjon	Endring	Beregnet tap mNOK
Gjeld m/ flyt rente	100%	6,042.76		2%	(120.86)
Gjeld m/ fast rente	0%	-		0%	-
Brutto gjeld	100%	6,042.76		0%	-
Selvfinansierende gjeld flyt	95%	3,463.61		2%	69.27
Selvfinansierende gjeld fast	5%	183.39		0%	-
Netto gjeld flyt	0%	2,579.15		2%	(51.58)
Netto gjeld fast	0%	(183.39)	2	2%	(7.34)
Pengemarked og innskudd	75%	550.16		2%	11.00
Obligasjonsfond	25%	183.39	4	2%	(14.67)
Kortsiktig likviditet til drift	0%	733.55			-
Pengemarkedsfond	0%	-		2%	-
Anleggsobligasjoner	0%	-		2%	-
Utenlandske aksjefond	0%	-		-20%	-
Norske aksjefond	0%	-		-30%	-
Netto valutaposisjon	0%	-		10%	-
Langsiktige finansielle aktiva	0%	-			-
Verdiendring netto gjeld med fast rente					(7.34)
Verdiendring plassering i obligasjonsfond					(14.67)
Økt rentekost netto gjeld					51.58
Økt renteinntekt plassering med flytende rente					11.00
Ved 2% parallellskift opp i rentekurven vil Sarpsborg kommune få 40.58 millioner mer i renteutgifter per år					

* Netto gjeld defineres som total gjeld fratrukket plasseringer, beregningsgrunnlag VAR, gjeld med rentekompensasjon og viderefremningslån.

Kontakt i DNB Markets:

Morten Jenserud
Megler Rente/Valuta/Råvarer
Tlf: 24169158
E-Mail: Morten.Jenserud@dnb.no

IMPORTANT/DISCLAIMER

This note (the "Note") must be seen as marketing material and not as an investment recommendation within the meaning of the Norwegian Securities Trading Act of 2007 paragraph 3-10 and the Norwegian Securities Trading Regulation 2007/06/29 no. 876. The Note has been prepared by DNB Markets, a division of DNB Bank ASA, a Norwegian bank organized under the laws of the Kingdom of Norway (the "Bank"), for information purposes only. The Note shall not be used for any unlawful or unauthorized purposes. The Bank, its affiliates, and any third-party providers, as well as their directors, officers, shareholders, employees or agents (individually, each a "DNB Party"; collectively, "DNB Parties") do not guarantee the accuracy, completeness, timeliness or availability of the Note. DNB Parties are not responsible for any errors or omissions, regardless of the cause, nor for the results obtained from the use of the Note, nor for the security or maintenance of any data input by the user. The Note is provided on an "as is" basis. DNB PARTIES DISCLAIM ANY AND ALL EXPRESS OR IMPLIED WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, ANY WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE OR USE, FREEDOM FROM BUGS, SOFTWARE ERRORS OR DEFECTS, THAT THE NOTE'S FUNCTIONING WILL BE UNINTERRUPTED OR THAT THE NOTE WILL OPERATE WITH ANY SOFTWARE OR HARDWARE CONFIGURATION. In no event shall DNB Parties be liable to any party for any direct, indirect, incidental, exemplary, compensatory, punitive, special or consequential damages, costs, expenses, legal fees, or losses (including, without limitation, lost income or lost profits and opportunity costs) in connection with any use of the Note, even if advised of the possibility of such damages. Any opinions expressed herein reflect the Bank's judgment at the time the Note was prepared and DNB Parties assume no obligation to update the Note in any form or format. The Note should not be relied on and is not a substitute for the skill, judgment and experience of the user, its management, employees, advisors and/or clients when making investment and other business decisions. No DNB Party is acting as fiduciary or investment advisor in connection with the dissemination of the Note. While the Note is based on information obtained from public sources that the Bank believes to be reliable, no DNB Party has performed an audit of, nor accepts any duty of due diligence or independent verification of, any information it receives. Confidentiality rules and internal rules restrict the exchange of information between different parts of the Bank and this may prevent employees of DNB Markets who are preparing the Note from utilizing or being aware of information available in DNB Markets/the Bank that may be relevant to the recipients of the Note.

The Note is not an offer to buy or sell any security or other financial instrument or to participate in any investment strategy. Distribution of material like the Note is in certain jurisdictions restricted by law. Persons in possession of the Note should seek further guidance regarding such restrictions before distributing the Note.

The Note is for clients only, and not for publication, and has been prepared for information purposes only by DNB Markets - a division of DNB Bank ASA registered in Norway with registration number NO 984 851 006 (the Register of Business Enterprises) under supervision of the Financial Supervisory Authority of

Investeringslån	Resthovedstol	Avdrag	Forfall	Rente	Margin	Rentetype
NKB 20210273	528,214,860	-	11-Sep-29	5.220 %	0.600%	NIBOR
NKB 20200015	563,320,000	-	22-Jan-24	4.925 %	0.235%	NIBOR
KLP	541,245,000	-	3-Feb-53	5.290 %	0.560%	NIBOR
NKB 20220304	400,000,000	-	23-Oct-62	5.290 %	0.600%	NIBOR
NKB 20220322	335,000,000	-	1-Nov-62	5.320 %	0.600%	NIBOR
Sertifikat 383m DNB	383,000,000	-	1-Oct-24	5.268 %		NIBOR
Sertifikat 354m DNB	354,470,000	-	6-Sep-24	5.286 %		NIBOR
Sertifikat 300m HB	300,000,000	-	19-Feb-24	5.073 %		NIBOR
KLP	185,000,000	-	1-Nov-44	4.970 %	0.250%	NIBOR
KLP	613,940,000	-	20-Sep-61	5.040 %	0.250%	NIBOR
KLP	400,000,000	-	7-Nov-63	5.130 %	0.420%	NIBOR
KLP	100,000,000	-	7-Nov-63	5.230 %	0.520%	NIBOR
Sum	4,704,189,860					

Formidlingslån	Resthovedstol	Avdrag	Forfall	Rente	Rentejust	Rentetype
Husbanken 11516515	22,862,156	(28,937,165)	1-Apr-33	3.854 %	Kvartalsvis	Pt
Husbanken 11511423	1,216,855	(34,888,563)	1-Apr-32	3.854 %	Kvartalsvis	Pt
Husbanken 11544237	187,512,143	(1,893,264)	1-Jun-51	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11532183	51,047,045	(773,590)	1-Nov-45	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11535019	53,282,763	(719,631)	1-Nov-46	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11537643	60,639,606	(831,275)	1-May-47	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11540116	138,206,865	-	1-Aug-48	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11541622	150,130,546	(670,963)	1-May-69	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11543359	183,353,450	-	1-Jul-50	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11545116	195,318,195	-	1-Jul-52	3.873 %	Halvårlig	Pt
Husbanken 11545882	295,000,000	(5,000,000)	1-Apr-53	3.873 %	Halvårlig	Pt
Sum	1,338,569,624					

Rentebytteavtaler	Nominelt beløp	Sarpsb betaler	Sarpsb mottar	Start	Forfall
Danske Bank 1	650,000,000	3.65%	3m NIBOR	1-Feb-12	1-Feb-25
DNB 1	650,000,000	3.412%	3m NIBOR	3-Feb-25	1-Feb-29
DNB CMS	1,068,000,000	Avg CMS5+0.50%	3m NIBOR + 1.21%	28-Apr-21	29-Apr-24
Sum	2,368,000,000				